

ХРОНИКА РОШАНИЛОР*)

Și а маї мълтор неамъри джкътъ аз фостъ еле аша де аместекате къ Ромъниі, кътъ лжкръріле, джгътмлъріле ши фаштеле зпора фъръ де але ѡлтора пз се потъ скріе пе джделесе, дін маї мълте мії де автори, дж кресеа де 34 де ані келеасъ, ши дъпъ аніи де ла паштереа Домнълви постръ Іс. Хс. алкътъбітъ

DE GEORGIE ȘINCAI DIN ȘINCA,

Доктор фїлософїеї ши ал Теологіеї, фостъя дїректор ал шкоалелор націонале дж тоагъ деара Ардеаллви ши дїортосїторїза кърдїлор дж крїаска тїпографїя а зїверсїтѣдїї зїлгвештї, тїпърїгъ де не манскрїсїа кѣмпърат де къртъ джлѣдїнеа са

ГРИГОРИЕ АЛЕКСАНДРЪ ГИКА В. В.

Домнїторїза Молдовеї ши къръзігъ бївлїотїчеї шкоалелор дїн Іашї.

NOI GEORGIE ALEXANDRŢ GICA V. V.

Къ мїла лѣї Дамнезез Домнѣ Дъреї Молдовеї. Чїастїгъ кредїнчїос. воїерїза Домнїеї меле D. Ворнїкъ Грїгорїе Кїза, шефъ Департаменталви аверїлоръ вїсерїчештї ши ал джлѣдѣтърїлоръ пѣвлїче.

Първееа неадормїтъ джгрїжїдїї пентрѣ де а пзие пе алтарїа извїтеї поастре дерї а Молдавїеї, орї че дїн парте-пе ар изтеа съ-ї адкъ спорїре, пз пѣмаї материалъ чї маї вѣртос торалъ ши інтелектвалъ, афлѣнд манскрїсїа Хронїчеї Ромънїлор, ши а маї мълтор неамъри алкътъбітъ де Георгіе Шїнкаї де Шїнка, пої п'ам препетат де дждатъ а'л ши кѣмпъра дїн але поастре мїжлоаче, сїре а'л хъръзі бївлїотечеї націонале: фїїнд джсъ къ зп асемїне одор націонал, нїчї се кѣвїне нїчї дорїмъ а рѣтѣнеа маї джделѣпгатъ пропрїетате прїватъ, нїнем Дѣмнїтале дждаторїре, ка неджтързїет дїн фондъа Сколарїз съ пѣї ла кале тїпърїреа зїсълви манскрїсїа дж чел маї джмѣлджїт прїп пзїндѣ пѣмър, пѣстрѣндесе пе алтерат текста оріціналлви, сїре а се изтеа рѣсїнїдї дж мѣїле тѣтърора, ши маї алес а дїзнїмеї, пентрѣ каре Історїа дерїї есте джлѣдѣтъра чеа маї неапъратъ.

Дждрептънд Дгале пе лѣпгъ ачеаста ши манскрїптъа джгрег алкътъбіт дїн патрѣ томъри, ам порзпчїт D. Секретарїалви де Стат, ка съ'л джкредїнгезе Ворнїчїеї вїсерїчештї ши а джлѣдѣтърїлор пѣвлїче сѣв формалъ адеверїндѣ, јар вѣзарееа кърдїї тїпърїге, се ва фаче къ зп преѣт потрївїтъ дж фолосъа фондъалви Сколарїз.

Тот одатъ фачешъ Дгале кѣпоскътъ, къ сїре аѣїсторїз джтрѣ прївїгерееа ши гръвїреа едїдїеї ексакте дѣпъ текстъ, прїп джлѣдїнеа офїсърї ам джсърчїпат сѣв а Дгале прешедїндѣ о комїсіе джкїегатъ де Длор Ага Алексъ Домїчї, Ага Анастасїе Панъ ши Колонеллъ Мїхаїл Когълнїчанъ.

(A. C.) Nr. 249. Секретарїа Статлви, Радъ Росетъ.
Секцїа I. Nr. 49. Авгл 1853. Лѣна лѣї Ізнїе 4 зїле.

*) Е ешїтъ дж 3 томъри маї! — Мѣлѣмїтъ вѣпѣлви Домнѣ алъ Молдовеї къ а еманчїпатъ бпѣлъ ачешъ непередївїтъ дїн спелѣнка джтѣвереклѣвї дърѣндъ націонеї зп тесазъ, зп капїталъ де челе маї фолосїторе інтересе, пентрѣ каре ромънїї аз съ се вѣкѣре. — Аїчї веї vedē чїгїторъле тотъ че дорештї а шгї десре ешїреа лѣї Шїнкаї, — прекѣт ши бїографїа лѣї. —

Пре-дължате Доамне!

Меритъа чел маре ал Кроничеи лѐи Шинкаї, есте къ ачеастъ каре пѣреащъ е дитрега словезъ дин пенѣмѣрате ісвоаре ориѣинале. Де ачеа кз дрепт с'аз зїекъ, къ дн кѣт тїмїз ачеастъ преѣїоастъ скїере пѣ ва фї пѣвїкатъ, Ромѣнїи пѣ вор авеа історїе. Дн адевр, лїтературе нѣстръ пѣ аре алтъ каре каре съ кзпрїндъ атѣте мїї де докменте некрїоскѣто, атѣте факте їнтересант нестръ дїтѣїашї даѣъ скоасте ла лѣмїнѣ, шї каре съ не дескїдъ зї орїзонз аша де ларгъ дн кѣмпїлз історїеї наѣїонале, ка колекѣїа лѐи Шинкаї. Дин непорочїре дїсѣ, ачестъ капъ-д'оперъ де ерѣдїїе, апрѣане де ѣїметате де секїлз де кѣндз аз емїт дин неана немѣрїторїалї авторїз, зѣчеа зїгаѣ дн дове сїнгѣре маїскрїсе, дин каре зїлз ал Епископїеї дин Орадеа-Маре, шї алтѣл кѣмпѣрат де Архимандрїтѣл Германъ дин Іашї ла о лїчїтаѣїе дн Виєнна. Шї професоръ А. Гавра дин Арадъ, (кѣрѣїа с'аз днкрѣдїїцатъ маїскрїсѣла де ла Орадеа-Маре спре ачестъ копъ), шї Архимандрїтѣл Германъ с'аз фѣстѣ днчернат дн ашїї трекулї а да ла лѣмїнѣ проѣкѣтл остепелїлоръ лѐи Шинкаї де треїзечї шї паѣрз де ашїї, дар кз тоате прокїетѣрїле пресеї Ромѣнїїтї, кз тот спрїїїлнлз їзвїторїлор де історїе, маїскрїсѣла дин Орадеа-Маре пѣ с'аз пѣтѣт тїпѣрї дн Тїпографїа Ынїверсїтѣїеї дин Пенга де кѣт пѣлпъ ла ашїл 1383; їар ачел дин Іашї днкрѣдїїцат теаскѣрїлор Мїтрополїеї Молдовеї н'аз емїт де кѣт пѣлпъ ла ашїл 1000 де ла памѣтереа лѐи Хрїстос.

Фрѣмоаса кїемаре де а днделїнї о лїсѣ аша де маре дн лїтературе історїкъ а Ромѣнїлор ера пѣсгратъ днлѣдїмеї Воастре, кареле дин дїсѣшї касета Воастрѣ кѣмпѣрѣндз преѣїоастъ маїскрїсѣ де ла Архимандрїтѣл Германъ, шї хотѣрѣндз'л ка съ се деа ла лѣмїнѣ кз фѣндѣрїле Департаментѣлї днлѣвѣдѣтѣрїлор пѣвїлече менїте нестръ тїпѣрїреа кѣрїїлор фѣлосїтоаре, ашїї даѣ о віе доѣаѣ кѣт де віне сїмїїїї ачеа че аша де віне зїчедї: „Кѣ неадормїгъ въ есте днгрїїїреа де а депѣне пре алтарїлз патрїеї орї че дин парѣ-въ ар їзѣеа съ'ї адзкъ спорїре, пѣ їзѣаї маїерїалѣ, шї маї вертѣсѣ торадъ шї їнтелекѣвалѣ.“

Прїн ачеста, днлѣдїмеа Воастрѣ, пѣ ашїї фѣкѣт маї пѣдїн нестръ Історїа Ромѣнїлор дн генерал, де кѣт ачеа че аз фѣкѣт нестръ Історїа Молдовеї дн спецїал стрѣлѣчїтѣл Воастрѣ стрѣ-томїлз Грїгорїе Гїка В. В. кареле ла ашїл 1730, пѣ їзѣаї аз адзнат днтр'о сїнгѣрѣ колекѣїе Кроничеле Молдовеї, рѣспѣндїте шї рѣтѣчїте, дар днлѣ аз прегѣгїт дин еле шї о траѣкѣїе греческѣ*), шї кз кїпїлз ачеста с'аз фѣст фѣкѣт ашѣрѣторѣл шї пѣсгрѣторїлз апапелелор дегеї сале.

Сѣвѣ-скрїшїї, кз респекѣт шї тот-одатъ кз рекзїношїїнѣ, прїїмїнд лѣмїнатѣл Воастрѣ Офїсѣ дин 4. Іанїе 1852 N. 249 де дндатъ днтр'їнїндѣсе дн Комїсїеї с'аз шї сїлїтѣ а рѣспѣндїе ла опоравїла кїемаре че ле ашїї фѣкѣт, ка кѣт маї днправъ съ скоастъ ла лѣмїнѣ о скїере, каре кз о перѣвдаре патриѣїкъ се ашѣтанѣтъ де днлѣдїмеа Воастрѣ шї де тоатъ Ромѣнїмеа.

Дегї кз тоате гречѣїїле маїерїале, днлѣдїшате маї алес де непрегѣтїреа тїпографїїлор дин Іашї, нестръ о пѣвїкаѣїе атѣт де їмпортанѣтъ, сѣвѣ-скрїшїї астѣзї дн ашїїверсара рѣндзїреї лор, днфѣїїшазѣ днлѣдїмеї Воастре челе дїнтѣїз доѣе томѣрї але Кроничеї лѐи Шинкаї, емїте де сѣвѣ теаскѣрїле тїпографїеї Ромѣно-Франчезе, каре аз пропѣсѣ кондїїїїле челе маї зїїоаре нестръ фѣндзїл скоалелор, прїїмїндѣсе а фаче ачестъ едїїїе де зна мїе есемїларе кз прѣдѣл де шесе галвєнї коала; їар ресѣлтанѣлз гравїїчїе пѣвїкїчїе есте а се даторї дндоесегї Д-сале Генерал-Ынспекторѣлї скоалелор А. Треѣон Лаврїанъ пре каре прїн Офїсѣл Воастрѣ дин 28 Іанїе 1852 N. 3257, л'ашїї рѣндзїт метѣрѣ ал комїсїеї, шї кареле аз превегїат корекѣтѣра едїїїеї шї аз дндрептант грешеделе маїскрїсѣлї.

Комїсїа, погрїївїт дорїїдїеї днлѣдїмеї Воастре, шї днскѣлатъ дїсѣшї еа де зї сѣнтѣ респекѣт нестръ остепедла їнтелекѣвалъ а стрѣлѣчїїлз авторїз, аз пѣс леѣе де а пѣ се аїїїїе кѣт де пѣїїїн де текѣлз ориѣинал, модїїїїїїндз'л с'аз адаогѣндз'л дн чеѣа. Ачестъ едїїїе есте дар репрѣдѣкѣїа крѣдїїїїоастъ а скїереї лѐи Шинкаї. Форматѣл, че с'аз сокоїт де кзїїїїндъ а і се да, есте ачел їн 4, днлокмаї кз едїїїа Лєтїїсѣлелор Молдовеї, пѣвїкатъ де зїлз дин метѣрїї Комїсїеї. Ыар дн кѣт прїїдїшїте прадѣлз кѣпѣрїеї Комїсїа аз сокоїт сѣ'л статорїїческѣ кѣт се поате маї модератъ, шї ашїїте, зїї галвєн шїї дїїмѣтатє есемїларїлз, сокоїт а дїїмѣтатє галвєн томѣл, ка кз кїпїлз ачеста погрїївїт дорїїдїеї днлѣдїмеї Воастре, сѣ се рѣспѣндѣаскѣ скїереа ачеста кѣт се поате маї мѣлг.

Дегї вѣкѣрѣндѣне кз днлѣдїмеа Воастрѣ шї кз пѣвїкїлз лїгерар нестръ ешїреа ла лѣмїнѣ а зїеї скїереї атѣт де їмпортанѣте нестръ історїа воастрѣ; кз тот респекѣтѣл

* Маїскрїсѣлз греческѣ траѣсѣ де Слѣпєрїлз Александръ Амїрас се ашїї дн Бїблїотїка регалѣ дин Парїс, депѣсѣ де D. de Peussoneї кѣрѣїа і с'аз дѣрѣїт де кѣтрѣ днлѣшїї Доамнлз Грїгорїе Гїка дн тїмїлз нестрѣчереї сале дн Молдова, трїмїе фїїнд де ределе Лѣдовїк XV спре а стѣдїа комѣрѣїлз дѣрїлор ѣїїїїе кз Марѣа Неагрѣ.

спазмет дивлдітеі Ва астре дитгіеле доке томърі але Кронічеі, кз дндаторіре ка днкъ дн вара анз-
лзі ачестгіа съ адвчет ла взн съвршіт ші ал треілеа томъ чел де не зрнъ ал Кронічеі,

Аі дивлдітеі Воастре

преа плекаді Серві

Шефл Департаментлзі аверілор Бісерічешті ші ал дивлдітърілор пвліче
Ніколае Сзџ Логофџт, Ворнів Алекз Доічі, Колопеллз М. Когьлічешлз,
Ага Анастасіе Ханс, А. Требул Ласріанс.

Георгіе Шінкаі повіл де Шінка, (кзпоскзтз сатз дін деара Олтзлзі), пепотлз лзі Andreis, ші
фїлз лзі Іоанн Шінкаі, пџскзтз дн 28. Фебрваріе, анзлз 1753, дн сатлз Шамшзлз дін скзлзлз
Мзрешлзлзі дн Трансілваніа, зрмџ кзрелзлз дивлдітърілор дїмнасіале пџлз ла Поетїкџ дн дїмнасілз
Іесвїділорз де лн Блажз, де аколо трекз дн анзлз 1772 ла дїмнасілзлз Шарштілорз де ла Бісгрїда
ші дн анзлз 1773 фз пџмітз Професор де Реторїкџ ші де Поетїкџ дн Блажз. Дзпџ зпз кзрзс де
зпз анз фз трїмікз де кџтър Епіскопзлз Грегорїе Маїор ла Рома, дн 1774, знде петрекз чїчі ані
де зїле дн колецілз де пропaгaндa фїде, кџштїкџ лзвреа де доктор де фїлософїе ші де теологіе
се пџмі секретарш ші вївлїотекарїс ал колецілзлзі де кџтър Кардінарїлз Стефанз Бордіа*). Ла анзлз 1779
Шінкаі се днгоарсе ла Віенна, ші дін поршкa днїзърџтессеї Марїеї Тересїеї ремасе дн ачае каїтгалъ днкъ
зпз анз де зїле, знде днтре алте персоане днсемпате фџкз кзпонтїндџ кз вестїглз Консіларїс Ротънз, Сте-
фанз Коста, ші кз преа-днвдзтлзлз Конте Andreis Hadik, прешедїнгеле канчеларїеї велїче. Benindz
дн Трансілваніа Шінкаі кз тїгалзлз де Іанонїкџ, фз пџмітз Дїректор алз Своалеї націонале дін Блажз,
ші маї пре зрмџ Дїректор алз гџзтзор скоалелор ротънешці дін Трансілваніа. Протекторлз сџз
Грегорїе Маїор се лзсџ де Епіскопїе дн анзлз 1782, ші тзрі дн анзлз 1784, дн алз кзрзїа локз
зрмџ Іоанн Бовз. Шінкаі анз пепорочїреа де а се десвїна кз позлз Епіскопз, де знде зрмарџ апої
зпз анз де зїле, знде днтре леџеа аграрїе, елз се пџгзрзсесе де реформеле ші інсгїтзціелеле челе ліберале
але імперџторїлзлзі Іосїфз II, ші зрмџрі кз лзвреа амїнте префачерїле челе тарї дн пџрдїле анзсоне
але Езропееї. Елз фз зпзлз днтре ачаїа, карї конзкрарџ ла петїдїзнеа Ротънїлор дін анзлз 1791
днтре егалїтатеа дрептърїлор. Днвершнзлзлз інімікз алз Ротънїлор, Карлз Едер, дїректорлз
Скоалелорз католїче, скрїсе дзшїтџнеаска са крїтїкџ асупра пџнтелор ачестеї петїдїзні. Шінкаі дї
респзсесе дн термінї енерджї, де ані днїнгеле конгїнџ дїагрїза днтре ачешті дої лігерадї пџлз кндз
трїрїр еї. Ла анзлз 1794 Шінкаі анзсатз де пзмерошїї сџї дзшїтанї, фз днкїс ла Аїсдз ка гзрџв-
рџторїс, знде шеџз зпз анз де зїле. Дн фїне і се рекзпоскз іпноченда, дзпџ че дзшїтанїї днї сџ-
тзрарџ ресџлзареа. Мерїтлзлз челз таре алз лзі Шінкаі пџ пџтїмі пїміка прїн ачаеста. Конгеле
Вашл длз лџ дн каса са, дн калїтате де едџкџторїс алз копїлорз сџї. Ла анзлз 1803 Шінкаі се
дзсе ла Бсда дн Бггарїа, прїмі постлзлз де Ревїсор шї Коректор алз кџрдїлор ротънешті ла 1804,
ші фџкз кзпонтїндџ кз чеї маї репшїдї лігерадї аї Бггарїеї, кз Катона, Корнідес, Ковачїчі, ш а.

Талентбоскзлз Шінкаі кџштїгасе дін анії гїнеределор сале зпз гзсгз деосебїтз пентрџ літератџрџ,
ші дн спедїе пентрџ Історїџ. Фїндз днкъ ла Рома елз сџ фолосї де вївлїогечїле челе погате де
аколо, ші адзпџ материал пентрџ Історїа Ротънїлор. Днторкзндзсе ла Віенна, днтрџ дндатџ дн
рельчїпне кз лігерадїї де аколо ші конгїнџ черчетџрїле сале історїче. Аколо пвлїкџ днпрезпџ кз
пре-днвдзтлзлз Самсіа Клаїнз: Elementa linguae Daco-Romanae sive Valachicae. Viennae 1784. ла
каре вї сџ адзвде зпз Дїалогз деспре оріджїнеа Ротънїлор, чї пџ лзз днлгџдзїтз чепсєра, прекзтз
мџртзрїсенте елз днсшїї ла анзлз Хронїчеї 824, Томз I. паџ. 152. Дн Трансілванїа ел черчетџ тоате
вївлїогечїле пвлїче шї тоате архївеле фамїліїлор прївеле, дескрїс мџджїне де докзменте, адзпџ
кџрдї шї манускрїссе, арїзтзндзсе ла ачаеста іаршїї кз прелзкрџрїле преа-днвдзтлзлзі Самсіа
Клаїнз, каре днтрџ скрїсоаре де ла анзлз 1802 зїче кџтър Енгле: „Авїа поате сџ фїе вре-зпз скрїї-
торїс каре аз трїїтз пџлз ла анзлз 1714, ші аз скрїсєз чева деспре Ротънї, дін каре сџ пџ фїз
фџкзтз кзлєцєрї історїче.“***) Дзпџ че се апезџ ла Бсда, знде і се дескрїсе зпз кџшпз маї ларгз
пентрџ актївїтатеа са. Шінкаі конгїнџ глорїоаса днтрепїндєрє, ші кзлєсе маї вїне де треїзечї де
анї материал пентрџ історїа Ротънїлор; дн 25. Фебрварїе 1804 скрїсе кџтър Енгле: „Мї ам пропџсєт

*) Cujus erat Stephanus Borgia causa rei, зїче Шінкаі днтрџ зпз верєз пџстратџ де протопозлз
дін Бісгрїда Іоанн Маїор. Bezi шї Хронїка ан. 1604 Томз II. паџ. 306.

**) Vix est aliquis scriptor, qui usque ad annum 1714 floruit et de Valachis aliquid scripsit, ex quo
collectionem seu excerpta historiam concernentiam non haberem. Engel's Literatur der walachischen und
moldauischen Geschichte, S. 91

съ скрѣи annales нациѣнеі ромѣне дѣи тоате церѣе, прѣи зрѣаре шѣ але Къдо-влахѣлор саз Шинкаі-дѣитѣис ресвоіс ала лѣи Децебалъ дѣиконтра Романѣлор, пѣлъ ла ала 1660. Continerez ачаестъ лѣкпаре воіс стрѣице тотъ че воіс истреа спре комплетареа шѣ континзареа анилоръ*). Дѣкъ дѣи ачелъ ачеста Шинкаі конскрѣисе пѣлъ ла 25 де волаѣинѣи. — Преа-дѣивѣатѣлз Самѣи, Кѣлѣис тѣри дѣи Бѣда дѣи Орадеа-маре, Самѣи Вѣлкѣнъ, аѣикѣлз лѣи Шинкаі, омѣ лѣгератъ шѣ кз маре зелъ пентрѣ рѣсѣндѣреа Дѣичепѣтѣлз Исторѣіеі Ромѣнѣлор сѣре а да иѣвлѣкѣлѣи четѣиторѣи о тѣстеръ деспре ачаестъ дѣитрепрѣи-дѣишѣи проиѣсе съ тѣпѣреаскѣ Хронѣка, каре се ала маре парте пѣсъ дѣи рѣндѣлз кѣвѣитѣ, прекуѣс се vede дѣи дѣисѣи тѣлѣлз ачестѣі кѣрѣи: „Хронѣка Ромѣнѣлор каре дѣчене дѣи ачелъ 86 дѣиѣи пѣштерѣа преѣкѣрѣрѣле нѣі ѡзрѣ ѡворѣиле. Кѣсѣа прѣициѣлъ се vede а ѡи ѡостъ ченѣсѣра*). Шинкаі се ретрѣсе контѣнѣз а се окѣпа кѣ рѣдѣреа оперѣі сале. Кѣтрѣ дѣичепѣтѣлз ачелѣи 1809 елз аѣисѣсе кз рѣдакѣ ачеста тѣ-аз венѣлѣ дѣаѣице зѣлз Хрѣсовъ ал преа лѣминѣтеі ѡамѣліеі а комѣцилор Ваѣнъ, кареле асѣлѣи дѣи 28. Фебрѣарѣе ал ачелѣи 1809, кѣндъ токѣа ам пѣиѣтѣ 56 де аѣи, де кѣндъ тѣам пѣскѣтѣ пре лѣ арѣтѣ иѣлѣдѣтѣиѣа, каре лѣ се кѣвиле нѣ пѣмѣи де ла тѣне кареле скрѣи, чѣ шѣ де ла ачѣіа пентрѣ лѣи 1541, прекуѣс тѣртѣрѣисѣмѣе вѣрѣндъ деспре ѡамѣліа лѣи Маѣлатъ. Т. II. паѣ. 181. — Пре ла ачелъ дѣи лѣмѣа лѣтѣнѣ, шѣ съ о деа ла тѣпарѣ сѣре ѡолѣскѣлз комѣнѣз ала лѣгерѣцилор Веѣи кѣвѣитѣле лѣи ла ачелъ Хрон. 1595, Т. II. паѣ. 256. „Нѣі ѡменѣскѣ аѣи, ка съ нѣтѣи лѣнѣскѣ тѣнка, чѣ съ о іспрѣвѣскѣ тѣи рѣпѣде спре десѡперѣіеа окѣлор чѣлор че . . . . . шѣ съ о дѣиторѣкѣ пре лѣтѣиѣе. де vede шѣ нѣмѣ шѣ ѡолѣскѣ тѣи маре воіс аѣеа; нѣчѣ нѣ воіс аѣеа онѣ съ тѣи черѣетеѣе тѣнка рѣмѣнѣи тѣи, пентрѣ кѣ тѣпѣрѣндѣсе одѣтѣ тѣнка ачѣеста пре лѣтѣиѣе, словѣдъ дѣи ва ѡі а о тѣпѣрѣи шѣ пре рѣмѣнѣе, ѡѣрѣ ченѣсѣра ачѣлора карѣ нѣ шѣгѣ де ачѣеста.“ Пре ла дѣичепѣтѣлз ачелѣи 1811, Шинкаі се дѣсе ла Орадеа-маре ла аѣикѣлз съз Самѣи Вѣлкѣнъ, дѣи а кѣрѣіа кѣрѣе лѣкрѣ ла Хронѣка са дѣи тотъ кѣрѣсѣлз ачелѣи ачѣстѣіа. — Ла 18. Фебрѣарѣе ачѣлѣишѣи аѣз аѣисѣсѣе пѣлъ ла ачелъ Хронѣіеі 1614, ла 22 Мартѣе пѣлъ ла ачелъ Хр. 1647, ла 29 Мартѣе пѣлъ ла ачелъ Хр. 1653, ла 4. Августъ перѣнѣи пѣлъ ла ачелъ Хронѣіеі 1739 інѣлѣсѣіве, ѣнде дѣчѣгѣ, прекуѣс се vede дѣи амѣндѣѡе манѣсѣ-крѣселѣ. — Пре ла ачелъ 1812 Шинкаі венѣ еарѣшѣи дѣи Транѣилѣванѣа, шѣ дѣчѣрѣкъ сѣшѣ иѣвлѣіе карѣеа. Се зѣіе кѣ дѣпѣ че сѣлѣсе ла ченѣсѣрѣ комѣнѣрѣеа лѣтѣнѣ. ченѣсѣрѣлз зѣлѣрѣ шѣ ар ѡі датѣ пѣрѣреа кѣ кѣвѣитѣле: Opus igne, auctor patibulo dignus***). Еѣисѡнѣлз Іоанн Бѡвѣ, де шѣ vedeа не Шинкаі чѣлз пѣлѣ де мерѣте кѣ аз аѣисѣсе ла есѣрѣма тѣсѣрѣе, (дѣкѣтѣшѣи нѣрѣта не спѣте дѣи десѣдѣи оперѣле сале чѣле рѣдѣіѡасѣ, тѣсѣзрѣле наѣисѣнеі), тотѣшѣи нѣ се пѣтѣ дѣпѣка кѣ дѣлѣсѣлз. Шинкаі пѣлѣкѣ пе лѣ ар ѡі вѣзѣтѣ одѣтѣ не ла ачелъ 1814 дѣи лѣпа лѣи Маѣз, венѣндъ кѣ рѣносѣлз прѣѡпѣнѣ де ла Деѣнокѣа, Іѡсѣѣ Шандѡр, ла Блаѣнъ; аѣнѣчѣи вѣрѣѣа contra fata. Се паре кѣ иѣдѣнѣ дѣпѣ ачѣеа шѣ тѣри, дарѣ vede, шѣ ачѣмѣ, нѣ се шѣіе.

Тѡдѣ тѣртѣрѣисѣскѣ кѣ Шинкаі аз ѡостъ омѣ де стѣтѣрѣ де мѣшлѡкѣ, тѣи тѣлѣтѣ осѡскѣ де кѣтѣ кѣрѣносѣ, кѣ вѣтерѣі лѣрѣі, пѣнтѣлз ешѣлѣ дѣи аѡарѣ, капѣлз маре, фрѣнѣгеа лѣргѣ, спрѣичѣнѣле пѣгре,

*) Meum quidem est annales universae nationis Valachicae, proinde etiam Cuzzo-Valachorum, quos Czenczaros vocant, conscribere; quod et feci, inchoando a Trajano, vel potius primo Decebali editione cogito, quam quicquid potero, ad annos congesserо. Engel's neuere Geschichte der Wa-lachei, Seite 92.

**) Мѣлѣдѣи Domni де ачѣштѣіа дѣамѣз пѣтѣа нѣтѣи аѣи, чѣ-і лѣсѣз пентрѣз ченѣсѣра, прѣи каре ва тѣ ар ѡі воіа. Г. Шинкаі Томъ II, паѣ. 136.

***) Карѣеа е вѣрѣдѣнѣкѣ де ѡѡкѣ, шѣ аѣторѣіа де ѡѡрѣі.

oăii mării și plini de foc, fața răzmet, puzinș camș ținut de vârsat, eș vorbă apșat, bine artikulat, avea zis glas sonor; și merș, starea și toată părțarea sa dufșoșă zis omș plinș de dukredere și sigșrș și lșkrarea sa, dufșola respektș prșvitorșlș, era dufș veselș și foarte plșkștș și sodșetate.

Копіа тѣхъскрієвлі пострѣ се фѣлѣ де не ориѣналѣ че рѣтасѣ ла Епископѣлѣ Самбіа Вѣлканѣ, де кѣтрѣ Петрѣ Маркѣлѣ, прекѣтѣ дѣсетнеазѣ ачеста дѣсѣші ла фінітѣлѣ Томѣлѣ I. (адекѣ дѣлпъ анѣлѣ Хронічѣі 1439). кѣ ворбеле: „Скрієсѣлѣ Хроніка ачеста а Ромѣнілор дѣ Рокѣлѣ, сатѣлѣ Комітатѣлѣ Вѣхѣрїі, прїп тїне Петрѣ Маркѣлѣ, дѣ тїмїлѣ кѣндѣ ерам де чеа маї таре шї маї стрїкѣчїоасѣ дѣтрїстаре кѣпрїнес. Анѣлѣ 1821 Іслїе 16.“ Ачестѣ копїаторїз аїзїнесѣ дѣ 18. Априліе 1822 пѣлпъ ла анѣлѣ Хронічѣі 1721, зїде вѣрѣ дѣтрѣ паренгесе ачестѣ датѣ, Т. III. паѣ. 265. „Дїнтрѣ дої Архіереї ромѣненїтї дїн Ардеалѣ, адекѣ Іоана Бовѣ шї Васїліе Мога, карї шї асѣзї дѣ зїва де Сѣлѣтѣлѣлѣ таре дїн анѣлѣ 1811 (ва шї дѣ 18. Априле дїн анѣлѣ 1822) грѣієскѣ, каре с'ар пѣтеа зїче челѣ адевѣратѣ зрѣтлорїз алѣ Сѣлѣтѣлѣ Теофілѣлѣ.“ — Се поате кѣ тѣхъскрієвлѣ ачеста с'аз фѣкѣтѣ пентрѣ Петрѣ Маїор, каре зрѣтасѣ лѣі Шїнкаї дѣ постѣлѣ де Ревїсор алѣ кѣрдїлорѣ ромѣненїтї, тїнѣрїє ла анѣлѣ 1812 „Історїа пентрѣ дїченѣтѣлѣ Ромѣнілор дѣ Даѣїа,“ дѣлпъ ачѣеа дїспѣтеле сале кѣ Коїтѣлѣ, Історїа Бієрїчѣаскѣ а Ромѣнілорѣ, ш. а.; апої рѣносѣ пе ла анѣлѣ 1824 (прекѣтѣ се спїне). — Дѣлпъ ачѣеа тѣхъскрієвлѣ кѣзѣ дѣ тѣнїле лїбрарїлорѣ де ла Вієнна, де ла карїлѣ кѣтїлѣ дѣтрѣ лїчїтаѣїне Архімандрїтѣлѣ Г. Віѣа, пе ла анѣлѣ 1833. шї дѣ фїне де ла ачесталѣ кѣтїлѣ Мѣрїа Са Прїнѣлѣ Грїгорїе Гїка ла анѣлѣ 1852. — Епископѣлѣ Іоана Бовѣ тѣрї дѣ 2. Октомвріе 1830. Самбіа Вѣлканѣ, патронѣлѣ челѣ таре алѣ лїгератѣрїе ромѣне шї аїкїлѣлѣ історїкѣлѣ пострѣ дѣкѣ тѣрї дѣ 25. Дек. 1839. Дѣ вївлїотїка лѣі каре о хѣрѣзї Епископїеї, рѣтасѣрѣ тѣхъскрієлѣ ориѣнале агѣтѣ а ле лѣі Шїнкаї, кѣтѣ шї а ле лѣі Самбіа Клаїнѣ, зїде се пѣстрѣазѣ пѣлпъ асѣзї. Дарѣ че с'аз фѣкѣт кѣ кѣлѣдѣреа чеа таре де докѣментѣ а лѣі Шїнкаї, чеа де треїзѣчї шї маї бїне де волѣтїнї; нѣ се шїтїе.

Ачестѣа сѣлп тѣдїнеле датѣрї каре амѣ пѣтѣтѣ сѣ ле кѣлѣдѣтѣ деспре віеаѣа шї лѣкрареа-пѣхрїторїзлѣ Шїнкаї, каре пе ла анѣлѣ 1812 зїче кѣ пѣнедѣре профетїкѣ; „Ачѣеста естѣ проѣзѣ тѣлѣ мѣл, дѣ каре тѣ воїз глорїфіка дѣне че воїз ешї дїн віеаѣлѣ!*), прекѣтѣ тѣрѣрїєненїте зїл корреспїдент дїн Травілванїа кѣтрѣ D. Ал : Гавра ла анѣлѣ 1844.

*) Нїс fetus meus est, in quo post fata glorificabor; si non pudet fecisse, nec portasse pudebit.

А. ТРЕБОН ІАБРИАНЪ.

РЪСІѢНСЪЛЪ РОКНЕНІЛОР

їн фаѣа комїсієнїеї ла дѣтрѣварѣа а доа:

(везї шї Nr. 23—24)

Дѣне че ної дѣ рѣспїєсѣл прїп ам фї арѣтат кѣткѣ локѣторїї валеї Рокнїеї аз фост дїн тїмѣрї антїче оменї лїверї, зрѣмѣл де сїне, кѣткѣ стрѣзпїї пострї дѣ итѣреа ачестѣї дѣсѣшїрї шї а дрентѣлѣ де дѣкорнорадїєне кѣ фѣндѣл рѣдѣскѣ дїн дїстрїкѣлѣ Бієрїчѣеї саз вѣкѣрат де тоте ачѣлеа лївертѣдї, шї а трѣїт кѣ тоте ачѣлеа дрентѣрї, каре дѣлпъ леѣїле де атѣнїчї сѣ кѣвїнїа нѣтїаї омпїлор лїверї шї сасїлор дїн фѣндѣл рѣдѣскѣ; прїп зрѣтаре комѣнеле дїн валеа Рокнїеї аз азѣт дѣтрѣ гранїдѣле терїторїєлор лор дѣлїнѣте де мїлїтарїсарѣ jus plenaryum пестѣ тоте вѣзѣрїле рѣале шї лас шї всат;

а) тот дївѣтѣлѣ Валеї аз фост дѣпѣрїдїт дїн тїмѣрї іммѣторїале дѣ терїторїї комѣнале дес-

пѣрїдїте прїп сѣмне аша нѣтїте товлї — Нѣскѣтеле черте тогдѣазна ле комплана антїстїї комѣналі, кѣ каре окасїєне магїстратѣлѣ Бієрїчѣеї ка адмїнїстраѣїєне полїтїкѣ нѣтїаї дѣтрѣвїнї. —

б) Пѣтѣнтѣл дїн терїторїзл фїєкѣрїеї комѣне аз фост асѣмїнеа дїн тѣмѣрї іммѣторїале дѣпѣрїдїт дѣ сесїєнї, кѣ каре фїєкаре ка адевѣрат пропрїєгарѣ пѣтеа фаче шї дїсїєне че вреа, шї пентрѣ каре сїгșр прїнѣїнѣлї патрїеї плѣтїа даторнїка контрїбѣзїєне, фѣрѣ де а фї даторнїс а да кѣїва дїн фѣзпїтеле сале іа патѣра, аз а фаче ровоте, лѣвнд афарѣ касѣрїле, дѣ каре шї комѣнеле Валеї ка о парте дѣтрѣдїгѣре а дїстрїкѣлѣ Бієрїчѣеї дѣвѣїа азѣ контрївї шї ажѣта ла прѣстаѣїєнїле комѣнале а дѣтрѣг дїстрїкѣлѣлѣ, кѣт ера фачѣреа шї сѣдїнѣреа дрѣтѣрїлор, а подѣрїлор шї а азтор кѣлѣдїрї нѣвлїче пѣчѣсарїе. —

с) Еарѣ пѣтѣнтѣл каре сѣ афлѣ неїнпѣрїдїт дѣ

Фікаре теріторія кѣм аз фост ші сънт ші асѣзи інсѣлѣ дін рїзрі ші ісворе де мѣнѣ, рѣрїтѣрїлѣ ші поенїлѣ нїнѣре сілѣ ле аз фолосїт ка пѣшїзні котѣналѣ, фїндкѣ локїторїї ачестѣ дїнѣт мѣнтос саз окїнат тотѣдѣна ка ші акѣта кѣ вїтѣрїтѣлѣ, адекѣ кѣ крештерѣа ші дїнерѣа вїтелор, дін каре дїшї капѣтъ пѣнеа де тотѣ зїлѣлѣ. —

d) Тóте сілѣлѣ, атѣт чѣлѣ тарї кѣт ші чѣлѣ маї мїчі афлѣтѣре не терїторїелѣ лор, аз фост о пропрїетатѣ не пѣтѣрїтѣ а котѣнелор, дін каре с'аз трас лемне де фок, касѣ, профѣссїзне ші лѣгѣдѣторїѣ гратїс, ші лѣ адмїнїстра ші вїгїа прїн індївїзї дін грѣмїл лор, кѣ каре нентрѣ рѣмѣнерадїзне еї дїсѣшї дїнѣре сіне се асѣмїна. —

Фікаре котѣнѣ аз дїпѣрїтїт алѣ салѣ сілѣ дѣнѣт кѣм і саз вѣзѣт маї вїне: дїн тѣїетѣрї (Bois-ŕouge) ші атѣт чѣлѣ дін сѣтѣлѣтѣрѣ, кѣтшї чѣлѣ лалѣ де сіне крѣскѣте каре лї сѣтѣ вѣдѣа а фї маї де трѣвѣїндѣ, лѣ опрїа, ші не преварїкандїї дї канонїа ші педѣнсїа дїсѣшї, не фїнд овлѣгатѣ ачѣаста тѣлѣктѣ ао адмїнїстра кїва; нентрѣкѣ тóте аз фост о пропрїетатѣ нецѣрѣмѣрїтѣ а лор, прѣкѣт ачѣаста сѣтѣ поте вѣдѣ ші дін реглѣментѣлѣ дат гранїдїарїлор, вїдѣ дїн пѣнтѣлѣ 62 сѣтѣ пѣтѣск пѣтмаї сілѣ котѣналѣ, еарѣ нїчі кѣт ерарїалѣ аз катѣралѣ. —

e) Дїнгрѣшїатѣлѣ кѣ гїндѣ де сѣтѣжарї ші фог аз фост стрѣвѣнїлор пострї асѣмїнеа сасїлор лїбер, фѣрѣ де а фї даторї нентрѣ ачѣаста аплѣтї варѣт кѣт де пѣдїн кїва.

f) Асѣмїнеа аз фост лїбер пѣскїтѣлѣ ші вѣпатѣлѣ фїекѣрѣї індївїд дін котѣнѣ ші пѣнѣтмаї дїн терїторїалѣ пропрїѣ, дарѣ ші алїѣнѣ.

g) Асѣмїнеа аз авѣт дрѣнтѣлѣ тѣчѣлѣрїтѣлѣ, фѣрѣ дїсѣт де а фї рѣдїкат ші клѣдїт тѣчѣлѣрїї, фїндкѣ ачѣстѣа атѣнчї, кѣнд пѣплїкѣлѣ, конста пѣтмаї дін еконотї ші пѣдїнї месѣрїѣшї пѣ лѣ ера де трѣвѣїндѣ, ші кѣнд лѣ ар фї ші рѣдїкат, лѣ ар фї фост пѣтмаї спрѣ дѣнѣ.

h) Клѣдїрѣа торїлор де фѣрїпѣ ші скѣндѣрї, дїкѣт ачѣастѣа сѣтѣ вѣдѣа а лѣ фї де трѣвѣїндѣ, нїчі кѣт ера дѣрѣмѣрїтѣ, прѣкѣт пої кѣ окасїзнеа рѣспѣндѣрѣї лѣ прїма дїнѣрѣвѣїзне прїн вїн докѣмент ам фост арѣтат, ші де брѣчѣ локїторїї аз фост оменї лїберї, п'аз плѣтїт нїчѣ о такѣт.

i) Бѣсарѣа дрѣнтѣлѣ де котѣрѣдѣ а Ватѣї тѣр-

гѣлѣї ші а алтор провѣнтѣ лї саз асїгѣрат прїн Декрѣтѣлѣ рѣдѣлѣї Лѣдовїк дін 1520 де карѣ саз ші фолосїт, прѣкѣт опїдѣлѣ Рокнѣ ін пѣтерѣа сѣпрѣчїтатѣлѣї декрѣт ші асѣзї сѣтѣ фолосѣнтѣ де ватѣ тѣргѣлѣї дїнѣрѣвѣїндѣ ін еполѣментѣлѣ котѣнѣї.

k) Бѣкѣратѣсѣз асѣмїнеа ші де дрѣнтѣлѣ пѣшїзнеї дїн терїторїїлѣ котѣналѣ ші дїн тѣнѣдї атѣт карї сѣтѣ тѣрѣїнѣск кѣ ачѣстѣа, кѣт ші кѣ Мармадїа ка дїн вѣлѣ локѣрї, карї аз фост пропрїѣ, ші стрѣвѣнї пострї кѣ тарї спѣсѣ ші зѣтїкѣї ші лѣз дескїс дін сілѣ, не фїнд дѣнѣт кондїїцїонѣа лор овлїгадї а плѣтї кїва вѣрео такѣт.

Атѣт дїн прївїнда пропрїїлор терїторїї, кѣт ші а сілѣлор, пѣшїзнїлор ші пѣтѣмѣтѣрїлор котѣналѣ, кѣт ші а сѣсїзнелор авѣтѣ дїнѣїтѣ де мїлітарїсарѣ пѣ пѣтѣм пої продѣчѣ алѣ докѣментѣ, афѣрѣ де чѣлѣа датѣ ші сѣстѣрнѣтѣ кѣ окасїзнеа рѣспѣнсѣлѣї лѣ прїма кѣсѣїзне, нентрѣкѣт :

1. тóтѣ скрїсорїлѣ ші архївѣлѣ атѣт алѣ котѣнпїлор, кѣт ші алѣ регїментѣлѣї саз прѣпѣдїт, кѣт естѣ де овнїтѣ кѣпоскѣт, ін револѣцїонѣа трѣкѣтѣ.

2. Сѣпг адмїнїстрадїзнеа магістрѣлѣї Бїстрїдѣї саз дїнѣт тóтѣ протоколѣлѣ рѣатѣвѣлаторїѣ нестѣ гранїдїѣ терїторїїлор, прѣкѣт ші докѣментѣлѣ ші скрїсорїлѣ локїторїлор фаворавїлѣ, дїн архївѣлѣ магістрѣлѣї.

Де брѣчѣ чѣ дїсѣт ачѣаста кѣ окасїзнеа мїлітарїсѣрѣї аз дѣвѣїт а транспїзне окѣрѣмѣрїѣї мїлітарѣ тóтѣ докѣментѣлѣ де вѣлѣа Рокнѣї дїнѣтѣре, трїїм дїн дѣлѣчѣ спѣрандѣ, кѣткѣ ачѣаста ва фї котѣнпїкат опоравїлѣї комїсїзнеї докѣментѣлѣ лѣватѣ дїсѣтѣ дѣла ачѣастѣ кѣ окасїзнеа мїлітарїсарѣї, карѣ акѣта деосѣвїт вор пѣтѣа арѣта, оре магістрѣлѣї Бїстрїдѣї авѣтѣз дїн тѣтнѣлѣ мїлітарїсѣрїї дїн терїторїїлѣ пострѣ пѣтѣмѣтѣрї алодїалѣ ші алѣ рѣалїтѣдї, карѣ чѣ е дрѣнт дїн пѣтѣмѣтѣлѣ пострѣ чѣлѣ лїбер ера ертат орїкїї а ші аквїра.

Ін прївїнда жѣрїлорѣ домінїалѣ дѣвѣтѣ сѣтѣ овсѣрѣвѣт кѣ, прѣкѣт арѣтѣ ші реглѣмент, § 75 ерарѣлѣ мїлітар пѣз лѣзат нїчі вїн фѣлѣз де алодїї ші монополѣ дѣла магістрѣлѣї Бїстрїдѣї, дарѣ маї тѣрѣїз ші лѣаз крѣат, чї пѣз дїн фаворѣа сѣ, дарѣ спрѣ фолосїтѣре сѣдїнѣрѣ а дїсїтїтѣтѣлѣї де гранїдѣ, дїн контра кѣрїа де а зїчѣ чѣва пѣз авѣт кѣзѣсѣ, фїндкѣ крѣадїзнеа ачѣсторѣ провѣнтѣ аз авѣт де сконѣз пѣтмаї вїнѣлѣ пострѣ, нентрѣ карѣ пої воїошї неат жѣртѣїт провѣнтѣлѣ пострѣ.

Деклара магистратъа Бисридеі дн тѣмъа милитарісарей Валеі аз фѣкът чева претенсіоне ла знеде дрепгъри каре доръ ле ар фі авът, атънчі девъе съ тѣргърісім, кѣткъ ачелъа нічі одатъ іаз фост іертатъ а вса дрепгъри кѣвнѣте нѣмаі поъ ка оменілор лівері. Стрѣвнѣі пострі дн кѣностінда кондіціонеі чеі лівере, тотдезна, ші кіар нѣ кѣ тѣлат днаінтеа милитарісарей, аз репѣдіат астѣеліс де претенсіоні інчеркате маі де тѣлате опі де кѣтъръ дѣнсълѣ, ба знеде дрепгъри кіар всърпате іаръ ші леаз реаквірат ші всат пѣлъ ла зрмата милитарісаре, фъръ де а съ фі реінтродс маі тѣлат дн посесіонеа ачелора; деанде фіренше зрмѣзъ, кѣ адміністраціонеа фондълзі креат дін провентеле постре комънале, аз фост нѣмаі о конгінзаре а адміністраціонеі пѣстрѣ днтродсъ кѣ а постръ коіндълецере адевърат сѣпт алъ формъ ші модалігате кореспондъторѣ скопълзі інстітутълзі, днсъ жъсъл де алъ адміністра нічі одатъ лат пердѣт, ші ар девзі съл авет сѣпт а пѣстръ маніпълаціоне ші прін зрмаре ачел фонд ші бані дн ачесті дела десѣіндаре кѣргъторі дн ані сокотім ші дннем ка пропріі ші не афлът дн посесіоне ші днкліта камеръ дн адміністръ провісоріе нѣмаі.

Рѣспѣне ла а треіа днтреваре.

(Ва зрма.)

ДИРЕПТАТЕА.

Зрмаре дін П. Рареш.

Не темеіа ачестей декларадіі зніверсале се фѣкът дндатъ актъа нѣвлік, зшеръл дісноае тропъа де хорвотъа чел негръ, кѣ каріле ера днвліат Петръ че фѣ де Міхъл днчінс кѣ спата чеа вѣнчітоаре а лзі Стефан, ші днвлѣскът кѣ хламідъ, стѣтз не треапта тропълзі, знде фѣ зрат де Домн ші Съверан алъ Молдовеі. Травандіі аз днкѣноштіндъат деспре астъ мінънатъ дескоперіре не попоръа адънат дн църъа кърдеі, ші каріле фѣчеа а резнана аеръа де шіі стрігъте де вѣкъріе ші кѣ каре се вніа рѣсвнетъа вронзърілор еклесіастіче ші ачел алъ вѣчѣнълзі, ка кѣт оастеа ар фі рапортат зн таре трізмѣ, ка кѣт тоатъ прімеждіа, де каре ера деара аменіндатъ с'ар фі прекърмат, ка кѣт епоха ферічірей ші а глоріей сар фі днзърнат, ші Проніа ар фі респѣндіт асѣпра дереі а еі тѣвоасъ вѣне-фачере, прін Петръ Мъжеаръа дѣнзміт Рареш!

Не кѣнд депѣтадіі, днпрѣштїеді днпре попор, історісеа амѣнърдімеле ачестей дескоперіре естраордінаре, Дірептатаеа днпрезълъ кѣ Домніторъа аз лѣат тѣсъріле енерціче дн прівіреа інтересълзі пѣвлік. Домніна ші Черінат кредінчощі жързіндеі че аз дат Іленей, аз днтродс'о днаінтеа Дірептъдеі ші аз черът а 'і се фаче леде пентръ челе пѣтїміге. Мългъітоаре аз фост сатісфакціа моралъ ші десдѣзнареа материалъ че аз лецъіт Дірептатаеа дн фаворъа еі. Ачестеа аззінд деспре дескоперіреа мінънатъ, маі тѣлат днкъ се просфорасъ а се днкїде ла о тѣлѣсгїре спре а днѣка дн лакрїмі дндоїта еі пѣтїміге де пердереа фамілеі ші а ілззїей іміей сале! Астъ хотъріре се сѣпъсъ спре днгърїреа Домълзі, кареле аз апробат дѣнзїреа аверілор че еа аз фѣкът тѣлѣсгїрей пентръ фантеле пѣкѣте лзі D-зех, еар сатісфачереа моралъ, че'і с'аз лецъіт, п'аз гѣсїт'о де ацнсъ спре а репѣтера ші а тѣлгъїеа о вїртѣте ама де алеасъ ші сѣферїцеле знеі орфане че фѣ соара тіранїей, днкът хотъріреа са аз рѣстїт'о че аз фост дн модъа зрмѣторіс:

„Мінънеа каре азї т'аз кѣрїнс вед кѣ днкъ нѣ саз деплініт, зн Домъа ал дереі, де неферїче адъчере-амїнте, аз рѣлїт знеі вергъре позіле пѣрїндїі, авереа еі ші сїнгъръ вїртѣтеа ші лакрїміле і'аз рѣмас, нѣмаі зн Домн поате днзърна такар парте дін челе пердѣте, прекъм дн непорочїре 'ї ерат пѣрташ, апої де нѣ се оїзне хотърірей теле маїкъ-теа, ші тѣ вѣне-кѣвнѣтеазъ, фїе де азї соарта Іленей кѣ а теа дн вїеадъ легатъ, ез прокламъ не Ілена де а теа содіе ші Доамлъ а Молдовеі. Ачестеа дн лок де респѣнс днцѣнънкі проштерїтъ днаінтеа Домълзі ші содълзі еі 'ї рѣспѣнсе кѣ зн рїс де лакрїмі ші де рекѣноштіндъ. Адънареа се тіръ де ачест акт де марїніміе, травандїі дн прокламаръ попорълзі, дн тезъа сѣнетълзі вѣчѣнїлор остъшентї вѣчѣнїлор вїсерїченшї; де воерїі дереі, пѣркеа Домнігоаре кѣ таре кортеж аз мерс ла Бїсерїка Сълътълзі Дїмітрїе, знде се плїні дндоїта соленїгате а днтропърей фїлзлзі лзі Стефан ВВд, ші а тѣргїшнълзі съл кѣ чеа маі фрѣмоасъ ші деампъ жънъ а Молдовеі, ші дн ісѣтъ модъ с'аз плїніт преведереа чеа днцълеантъ а лзі Стефан ВВ. кареле ші дѣнъ тречереа са дін вїада пѣмїнѣаскъ, вегет-аз престе соарта патріей.

(Ва зрма.)

FONDULU

pentru tiparirea cartiloru romane folosite cu pretiu catu se pôte mai estinu; „Rubrica deosebita lunga Fondulu Reuniunei F. R.“

Din Aradu prin D. Dr. Atanasiu Sandoru:

	f. c.
D. Nicolau Beldea. invatiatoriu	1 —
„ Stefanu Puris fostul prof. din Aradu si par. in Capolnasiu	1 —
„ Ioan Russu, catecheta prepar.	1 —
„ Teodoru Popoviciu, purtatoriu de protocol funduarius in Siumandu	1 —
„ Petru Ratiu, prof de teolog.	1 —
„ Episcopul diecesanu Procopiu Ivacicoviciu	1 —
„ Ioan Arcossi, asses. de pretura aradana	1 —
„ Demetriu Haica, avocat	1 —
„ M. dr. Atanasiu Sandor	1 —
Dna socia acestuia Juliana Sandor	1 —
D. N. Mezei, capellanu castr.	1 —
„ N. Gallu, negutiatoriu si loc. Dir. scolariu in Igrisiu	1 —
„ Ioanu Lutiai, economu	1 —
„ Ioanu Popoviciu, avocat	1 —
„ Ioanu Ardeleanu invetiatoriu in Pecica	1 —
Totu acesta pentru altii ale carora nume nu leau insemnatu.	7 —
„ N. Ollariu. invetiatoriu din Nereu	1 —
„ Petru Popoviciu	1 —

Din Sibiu: Eselentia Sa D. Episcopu B. Andreiu

	f. c.
Siaguna pentru 2 esemp. frumose	20 —
Prin D. c. r. concipistu gubernialu Andreiu Muresianu:	
D. Poleschensky, avocat	1 —
„ Axentie Severu	1 —
„ Dr. Roth jude de cercu	1 —
„ Spridon Fetti c. r. ajunctu de cercu	1 —
„ Isacu c. r. adj. de subcercu	1 —
„ Petru Brote c. r. concipistu de cercu	1 —
„ Savu Loboncz ospetariu	1 —
„ Ciobanu, auditoru de preparandia	1 —
„ Ioane Liscovits	1 —

„ Ioane Pinciu notariu	1 —
„ Ioane Cosioltianu, studinte	1 —
Prin D. c. r. adj. de subcercu Vasiliu Duca:	
Dna. Anna Duca c. r. adjuncteasa in Radnoth	1 —
„ Maria Lázár fia de Protopop, in Radnoth	1 —
„ Nicolau Molnár arendatore in Radnoth	2 —
„ Maria Fagarasianu fia de Protopopu in Tirimia mare	1 —
„ Sanfira Dascal fia de Preotu in Lasandu	1 —
„ Susanna Moldovan fia de Preotu in Chirileu	1 —
„ Amalia Radutiu fia de Preotu in Cergidielu	1 —
„ Sanfira Tamás Protopopeasa in Deagu	1 —
D. Nicolau Popp, Preotu in Suppedure	1 —

Summa 65 —

Adaugendu suma publicata in Foia Nr. 27

fri 74 —

face summa in f. m. c. 139 —

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIA.

In Galati a essitu la lumina:

ISTORIA ROMANILORU.

Dela fundarea Romei pana la caderea imperiului in apusu, tradusa de I. Fetu.

In doe tomuri, cate de 467 pagine, si se afla de vendiare in Galati la Auctorulu.

La institutulu Albinei romane in lassii sea publicatu si se afla in libreriile deacolo:

Topografia séu

ELEMENTE DE INGINERIA

aplicate la hotarirea mosiiloru de folosu facariu proprietaru, cu 14 stampe litografate de Dimitrie Asachi, oficeru de ingineria. pretiulu este 14 lei. (2½L. = 20 cr. m. c.)